

EELNÕU

KOMISJONID (ristiga juhtivkomisjon):

hariduskomisjon	
eelarvekomisjon	
kultuuri- ja spordikomisjon	
keskkonna -ja korralduskomisjon	
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	
arengu- ja ettevõtluskomisjon	
maaelukomisjon	
eestseisus	

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Põltsamaa

.....

Ühinemislepingu muutmine

Vabariigi Valitsuse 06.01.2017 määrus nr 5 „Pajusi valla, Puurmani valla, Põltsamaa linna ja Põltsamaa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmine” jõustus 11.01.2017. Määruse alusel moodustus 21.10.2017 Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Põltsamaa vald.

Moodustunud Põltsamaa vald on tegutsenud ligi kolm aastat vastavalt Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemislepingule. Ühinemislepingus on kokku lepitud avalike teenuste osutamise põhimõtted, sh ka ühinenud valla investeeringud. Ühinemislepingu koostamisest on möödas üle kolme aasta, mistõttu on vajalik täpsustada lepingu punkte ning korrigeerida ühinemislepingut seoses investeeringute tegelike maksumuste ning struktuurivahenditest ja siseriiklikest programmidest toetatud projektide elluviimisega.

Pärast ühinemist on Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemislepingut muudetud ühel korral. Põltsamaa Vallavolikogu 01.06.2018 otsusega nr 1-4.2/2018/392 muudeti punkti 7.6, millega kaotati piirkondliku teenuskeskuse Kalana teenuskeskus.

Põltsamaa Vallavalitsus paikneb täna Põltsamaa linnas kahes hoones ning Puurmani alevikus ühes hoones. Seoses teenistujate arvu vähenemisega on Põltsamaa linnas planeeritud kokku kolida Viljandi maantee hoonest Lossi tänava hoonesse. Vastavad ettevalmistused hoone kohandamiseks on tegemisel ning Lossi tänava hoone kohandamine kõigile teenistujatele on käimas ning tööde eeldatav lõpp on oktoobris 2020.

Puurmani teenuskeskuses töötavad teenuskeskuse juht, sotsiaaltööspetsialist, bussijuht ja koristaja. Seoses ümberkorraldustega, sh Põltsamaa Valla Päevakeskuse töö ülevaatamisega ja Põltsamaa Halduse loomisega, ei ole mõistlik ühinemislepingus määrata teenistujate arvu.

Tulenevalt vajadusest optimeerida Põltsamaa valla spordiasutuste juhtimist, parandada spordihoonete kasutamist, jaotada paindlikumalt ressursse, mitmekesistada osutatavaid teenuseid ja tõsta teeninduse kvaliteeti otsustati ühendada valla spordiasutused ühe juhtimise alla. Põltsamaa Vallavolikogu 20.12.2018 otsusega nr 1-3/2018/82 otsustati lõpetada Pisisaare Spordikeskuse tegevus ning anda valla spordivaldkonna ülesanded ja tegevus üle Sihtasutusele Põltsamaa Sport. Põltsamaa Vallavolikogu 02.12.2019 otsusega nr 1-4.2/2019/719 kehtestati Põltsamaa valla ametiasutuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis, millega kaotati sporditöö spetsialisti ametikoht, sest ametikoha ülesanded koos ressurssidega delegeeriti sihtasutusele.

Põltsamaa valla ajaleht ilmus kord kuus Põltsamaa piirkonna ajalehe Vali Uudised vahelehenä kuni oktoobrini 2018 ja Põltsamaa Teataja vahelehenä juunini 2020. Augustis 2020 loodi ettevõtjate algatusel MTÜ Põltsamaa Teataja, mille vahelehenä ilmub kord nädalas ka valla leht. Lähtuvalt eeltoodust ja tulenevalt ajalehe väljaandmise kulude katmisega on vaja muuta ühinemislepingut.

Ühinemislepingu lisas 7, prioriteetsete investeeringute kava 2017-2021, oli 2016. aasta detsembri seisuga kokku lepitud investeeringute maksumus 15,2 miljonit eurot, millest valla eelarvest planeeritud omaosalus moodustas 2,58 miljonit eurot.

2020. aasta seisuga on investeeringute maksumused vastavalt tegelikele kuludele ja saadud toetussummadele ajakohastatud ning kogu ühinemislepingute investeeringute tegelik maksumus on ca 19 miljonit eurot, millest valla poolne omaosaluse vajadus oleks ca 8,3 miljonit eurot ehk üle kolme korra enam kui esialgu planeeritud. Lisaks on ühinemise järgsel perioodil saadud toetusi teede investeeringuteks, kus teede koguinvesteering ühinemislepingu perioodil on olnud ca 2,5 miljonit eurot, millest toetus moodustab ca 1,7 miljonit eurot ja valla omaosalus on seega ligi 0,8 miljonit eurot. Nimetatud teede investeeringud on vallavolikogus läbi eelarve kinnitamise heaks kiidetud vähemalt 2/3 häälteenamusega. Ühinemislepingu punkti 15.2 kohaselt taotletakse piirkonna arendamiseks toetusvahendeid siseriiklikest ja rahvusvahelistest programmidest. Üldpõhimõte on kaasata maksimaalselt välisvahendeid ning eelistada välisrahastusega projekte vaid oma eelarvest tehtavatele investeeringu projektidele.

Põltsamaa valla 2020. aasta eelarve kogutulud on 17,3 miljonit, millest põhitegevuse tulud 15 miljonit eurot ning investeeringuid saab teha vaid laenu arvelt, kuna põhitegevuse tuleml enamat ei võimalda. Põltsamaa valla võetud laen 2020. aasta alguse seisuga oli 5 397 503 eurot ning aastane tagasimakse 607 700 eurot. 2020. a eelarve järgi plaanitud laen on 1 209 400 eurot.

Vaba laenu jääki jääb 2020. aasta lõpuks 3 055 011 eurot, mis laenu väljavõtmisel suurendaks aastast tagasimakse summat 262 300 euro võrra. Suureneva laenumakse teenindamiseks on vaja vähendada põhitegevuse kulusid. 2021. aasta planeeritud suuremateks investeeringuteks on lasteaia ehitus, Põltsamaa lossi külastuskeskkonna rajamise omaosalus, tänavavalgustuse omaosalus, transiit- ja ettevõtluste ehitused. Muudeks investeeringuteks vabu vahendeid praktiliselt ei jää.

Kokkuvõttes on valla eelarvelised vahendid väga piiratud, ühinemislepingujärgsete investeeringute omaosaluse maksumused on oluliselt suurenenud võrreldes esialgu planeerituga ning mitmete investeeringute jaoks ei ole olnud võimalik kaasata välisvahendeid. Ühinemislepingu järgne investeeringutekava on aga üles ehitatud eelkõige välisrahastuse kaasamise põhimõttel. Eeltoodust lähtuvalt eemaldatakse või muudetakse investeeringute kavas järgmisi investeeringuid:

- Kõikide investeeringute maksumused on ajakohastatud ja muudetud vastavalt tegelikele lõppmaksumustele ja hetkeseisu kalkulatsioonidele.
- Ujula Põltsamaa linnas – ilma investeeringu summata olnud tegevus, mida püütakse teostada läbi kontsessiooni ehk ujula teenuse ostmise hanke, kus ujula rajatakse arendaja, mitte valla poolt. Investeeringuna lisast 7 eemaldada.
- Staadion Põltsamaa linnas - ilma investeeringu summata olnud tegevus, millele eelarvelisi vahendeid ühinemisperioodil ei jää. Detailplaneering staadioni rajamiseks on kehtestatud. Investeeringuna lisast 7 eemaldada.
- Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine Pajusi, Arisvere ja Loopre külates, maksumusega 300 300 eurot. Kuna tegemist on alla 50 elaniku küladega, siis ei ole võimalik kaasata toetusrahast. Vajalik lahendada läbi hajaasustuse programmi. Investeeringuna lisast 7 eemaldada.
- Lairiba ühenduste väljaehitamine nn viimane miil, maksumusega 100 000 eurot. Elektrilevi jt võrguvaldajate poolt arendatav. Investeeringuna lisast 7 eemaldada.
- Puurmani Lasteaia Siilipesa soojustamine, maksumusega 150 000 eurot, millest eeldatav omafinantseering on 22 500 eurot. Ainult soojustamise jaoks toetusmeetmed puuduvad. Ühinemislepingu järgne hoone fassaadi soojustus koos vajalike ja kaasnevate töödega maksab ca 350 000 eurot ehk ligi pool uue hoone ehituse hinnast. Olemasoleva hoone täisrekonstrueerimine on kallim kui uue hoone ehitus. Rekonstrueeritav hoone võrreldes uue hoone ehitamisega tulemuselt kehvem (sh ebamõistlik ruumiplaan, energiakulukam, madalad laed, juurdepääsutee küsimus jms). Mõistlikum on ehitada uus lasteaed. Investeeringuna lisas 7 muuta tegevus „Puurmani Lasteaia Siilipesa soojustamine“ ümber „Puurmani uue lasteaia projekteerimine“.
- Puurmani jalg- ja jalgrattateed ning parklad, maksumusega 150 000 eurot, millest eeldatav omafinantseering 70 000 eurot. Meetmeid jalgteede rajamiseks ei ole olnud ega lepingu perioodil ei ole tulemas. Rajatud on Tallinna mnt 1 esine parkla maksumusega 43 000 eurot. Investeeringuna lisas 7 muuta tegevus „Puurmani jalg- ja jalgrattateed“ ümber „Tallinna mnt 1 parkla rajamine (teenuskeskus ja tervisekeskus)“.
- Põltsamaa Lasteaia Tõruke energiatõhususe suurendamine. Olemasoleva vana hoone rekonstrueerimine ei ole mõistlik. Uue ehitus maksumuselt samas suurusjärgus, kuid tulemus energiatõhusam, kaasaegsem. Investeeringuna lisas 7 muuta tegevus „Põltsamaa Lasteaia Tõruke energiatõhususe suurendamine“ ümber „Põltsamaa uue lasteaia ehitamine“.

Otsus võetakse vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 10¹ ja § 45 lõike 6, haldusreformi seaduse § 16 lõike 5 alusel.

1. Muuta Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemislepingu punkte 7.4, 7.5, 7.6, 8.2.5 ja 8.2.9 ning kehtestada need järgmises sõnastuses:

„7.4. Vallamajja koondub strateegiline funktsionaalne juhtimine ja selliste teenuste osutamine, mis oma olemuselt on koordineeriva iseloomuga või eeldavad spetsialiseerumist. Teenuskeskuses osutatakse neid teenuseid, mida on otstarbekas osutada elanikule kodu lähedal. Osutatavate teenuste hulk ja asukoht sõltub teenuspiirkonna elanike vajadustest ning haldusülesannete täitmise otstarbekusest.

7.5. Strateegilise juhtimise ja koordineeriva iseloomuga teenuste osutamine vastavalt ametiasutuse struktuurile toimub Põltsamaa linnas Lossi tn 9.

7.6. Piirkondlik teenuskeskus asub Puurmanis. Teenuskeskuse piirid ei pea kattuma ühinevate omavalitsuste administratiivpiiridega. Teenuskeskustes osutatavate teenuste ja neid osutavate teenistujate arv sõltub teenuspiirkonna suurusest ja olemusest. Ametnike vastuvõetud teenuskeskuses toimuvad vastavalt vajadusele. Teenuskeskuses võivad asuda nende osakondade/teenistujate töökohad, kelle tööülesanded ei ole otseselt seotud klientide teenindamisega. Soodustatakse töötamise paindlike vormide kasutamist ja rakendatakse e-lahendusi kodanikule paremate ja kättesaadavamate teenuste osutamiseks.

8.2.5. Valla ametiasutuses moodustatakse kultuuritöö spetsialisti ametikoht.

8.2.9. Vähemalt üks kord kuus antakse paberkandjal välja valla ajalehte. Ajaleht on kättesaadav ka elektrooniliselt.“

2. Kinnitada Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemislepingu lisa 7, prioriteetsete investeeringute kava 2017-2021, vastavalt lisatud tabelile.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
4. Otsust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal valet esitama õigustatud isik otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Põltsamaa Vallavolikogule haldusmenetluse seadusega vaidemenetlusele kehtestatud korras. Otsuse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo
volikogu aseesimees volikogu esimehe ülesannetes

Seletuskiri otsuse eelnõule „Ühinemislepingu muutmine“

Põltsamaa Vallavolikogu 01.06.2018 otsusega nr 1-4.2/2018/392 muudeti ühinemislepingu punkti 7.6, millega kaotati piirkondliku teenuskeskuse Kalana teenuskeskus. Sellest tulenevalt on vaja muuta ühinemislepingu punkti 7.4 (läbi kriipsutatud osa on vajalik eemaldada):

7.4. Vallamajja koondub strateegiline funktsionaalne juhtimine ja selliste teenuste osutamine, mis oma olemuselt on koordineeriva iseloomuga või eeldavad spetsialiseerumist. Teenuskeskustes osutatakse

neid teenuseid, mida on otstarbekas osutada elanikule kodu lähedal. Osutatavate teenuste hulk ja asukoht sõltub teenuspiirkonna elanike vajadustest ning haldusülesannete täitmise otstarbekusest.

Põltsamaa Vallavalitsus paikneb täna Põltsamaa linnas kahes hoones ning Puurmani alevikus ühes hoones. Seoses teenistujate arvu vähenemisega on Põltsamaa linnas planeeritud kokku kolida Viljandi maantee hoonest Lossi tänava hoonesse. Vastavad ettevalmistused hoone kohandamiseks on tegemisel ning Lossi tänava hoone kohandamine kõigile teenistujatele on käimas ning tööde eeldatav lõpp on oktoobris 2020. Sellest tulenevalt on vaja muuta ühinemislepingu punkti 7.5:

7.5. Strateegilise juhtimise ja koordineeriva iseloomuga teenuste osutamine vastavalt ametiasutuse struktuurile toimub Põltsamaa linnas Lossi tn 9 ja Viljandi mnt 3.

Puurmani teenuskeskuses töötab teenuskeskuse juht, sotsiaaltööspsialist, bussijuht ja koristaja. Seoses ümberkorraldustega, sh Põltsamaa Valla Päevakeskuse töö ülevaatamisega ja Põltsamaa Halduse loomisega, ei ole mõistlik ühinemislepingus määrata teenistujate arvu. Sellest tulenevalt on vaja muuta ühinemislepingu punkti 7.6:

7.6. Piirkondlik teenuskeskus asub Puurmanis. Teenuskeskuse piirid ei pea kattuma ühinevate omavalitsuste administratiivpiiridega. Teenuskeskustes osutatavate teenuste ja neid osutavate teenistujate arv sõltub teenuspiirkonna suurusest ja olemusest. Üldjuhul on teenuskeskuses kolm teenistajat. Ametnike vastuvõetud teenuskeskuses toimuvad vastavalt vajadusele. Teenuskeskuses võivad asuda nende osakondade/teenistujate töökohad, kelle tööülesanded ei ole otseselt seotud klientide teenindamisega. Soodustatakse töötamise paindlike vormide kasutamist ja rakendatakse e-lahendusi kodanikule paremate ja kättesaadavamate teenuste osutamiseks.

Tulenevalt vajadusest optimeerida Põltsamaa valla spordiasutuste juhtimist, parandada spordihoonete kasutamist, jaotada paindlikumalt ressursse, mitmekesistada osutatavaid teenuseid ja tõsta teeninduse kvaliteeti otsustati ühendada valla spordiasutused ühe juhtimise alla. Põltsamaa Vallavolikogu 20.12.2018 otsusega nr 1-3/2018/82 otsustati lõpetada Pisisaare Spordikeskuse tegevus ning anda valla spordivaldkonna ülesanded ja tegevus üle Sihtasutusele Põltsamaa Sport. Põltsamaa Vallavolikogu 02.12.2019 otsusega nr 1-4.2/2019/719 kehtestati Põltsamaa valla ametiasutuse struktuur ja teenistuskohade koosseis, millega kaotati sporditöö spetsialisti ametikoht, sest ametikoha ülesanded koos ressurssidega delegeeriti sihtasutusele. Sellest tulenevalt on vaja muuta ühinemislepingu punkti 8.2.5:

8.2.5. Valla ametiasutuses moodustatakse kultuuri- ja sporditöö spetsialisti ametikoht.

Põltsamaa valla ajaleht ilmus kord kuus Põltsamaa piirkonna ajalehe Vali Uudised vahelehenena kuni oktoobrini 2018 ja Põltsamaa Teataja vahelehenena juunini 2020. Augustis 2020 loodi ettevõtjate algatusel MTÜ Põltsamaa Teataja, mille vahelehenena ilmub kord nädalas ka valla leht. Lähtuvalt eeltoodust ja tulenevalt ajalehe väljaandmise kulude katmisega on vaja muuta ühinemislepingu punkti 8.2.9:

8.2.9. Vähemalt üks kord kuus antakse paber kandjal välja valla ajalehte, mida jagatakse tasuta kõigile valla majapidamistele. Ajaleht on kättesaadav ka elektrooniliselt.

Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemisleping koostati enam kui kolm aastat tagasi. Ühinemislepingu lisas 7, prioriteetsete investeeringute kava 2017-2021, oli 2016. aasta

detsembri seisuga kokku lepitud investeeringute maksumus 15,2 miljonit eurot, millest valla eelarvest planeeritud omaosalus moodustas 2,58 miljonit eurot.

2020. aasta seisuga on investeeringute maksumused vastavalt tegelikele kuludele ja saadud toetussummadele ajakohastatud ning kogu ühinemislepingute investeeringute tegelik maksumus on ca 19 miljonit eurot, millest valla poolne omaosalus on ca 8,3 miljonit eurot ehk üle kolme korra enam kui esialgu planeeritud. Võrdlustabel investeeringumaksumuste kohta on toodud eraldi *Exceli* tabelina.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lõike 1 punktile 101 on ühinemislepingu muutmine volikogu ainupädevuses. KOKS § 45 lõike 6 ja haldusreformi seaduse § 16 lõike 4 kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksuste haldusterritoriaalse korralduse muutmisel vastuvõetud ühinemislepingu muutmiseks esimese valimisperioodi jooksul pärast haldusterritoriaalse korralduse muudatuse jõustumist vajalik volikogu koosseisu vähemalt kahekolmandikuline häälteenamus.

Eelnõu koostas: abivallavanem Karro Külanurm, arengu- ja planeerimisosakonna juhataja Kristi Klaos
Kooskõlastas: jurist Ene Kivineem, rahandusosakonna juhataja Piret Nõmmiksaar
Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus
Ettekandja: abivallavanem Karro Külanurm